

A D V O K A T F I R M A N

HENRIK TIMAN

I kontorssamarbete med
Advokaten Jonas Carlsson AB
Advokatfirman Jesper Montan AB
Advokaten Kristina Wenzelberg

Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

Anspraak med anledning av frihetsinskränkning

Sökande:

Damir Al-Ali, 010222-1918

Ombud:

Advokaten Henrik Timan
Advokatfirman Henrik Timan AB
Hamngatan 4
211 22 Malmö

Åklagarmyndighet:

Åklagarområde Syd
Malmö åklagarkammare
Ärenden AM-28190-17, AM-18524-17 m.fl

I egenskap av ombud för Damir Al-Ali, fullmakt bifogas, anføres följande.

Bakgrund

Damir Al-Ali (tidigare Ali Al-Ali) anhölls den 29 april 2017 och häktades kort därefter varvid han placerades på Häktet Malmö.

Han dömdes av Malmö tingsrätt den 13 oktober 2017 i mål nr B 1908-17 för människorov, två fall av våldtäkt, stöld och försök till utpressning, begångna i mars och april 2017, samt för olovlig brukande och olovlig körning, begångna i december 2016. Tingsrätten bedömde att det var mest sannolikt att Damir Al-Ali var 18 år eller äldre vid tidpunkten för gärningarna. Påföljden bestämdes till fängelse i tre år och tre månader. Damir Al-Ali utvisades även ur riket.

Såväl Damir Al-Ali som åklagaren överklagade tingsrättens dom. Hovrätten över Skåne och Blekinge ändrade genom dom i mål nr B 2753-17 den 31 januari 2018 tingsrättens domslut endast på så sätt att fängelsestraffets längd bestämdes till fyra år och sex månader. Även hovrätten bedömde att det var mest sannolikt att Damir Al-Ali vid tidpunkten för gärningarna var 18 år eller äldre.

Damir Al-Ali överklagade hovrättens dom till Högsta domstolen som inte beviljade prövningstillstånd. Damir Al-Ali har efter att domen vunnit laga kraft överförs till anstalt den 16 mars 2018.

Besöks- och postadress
Hamngatan 4
211 22 Malmö

Telefon
040-757 15

Telefax
040-300062

Bankgiro
812-6831

Klientmedelsekonto
8214-9, 694 663 344-0

E-mail - henrik@advokattiman.se
Org.nr: 559209-6043

Efter ansökan om resning beslutade Högsta domstolen den 8 januari (mål nr Ö 4595-19) att vidare åtgärd för verkställighet av hovrättens dom såvitt avsåg påföljd och utvisning, till dess något annat beslutats, inte fick ske. Samma dag, dvs den 8 januari 2020 frigavs Damir Al-Ali från anstalten i Norrtälje.

Högsta domstolen har därefter i beslut den 7 februari 2020 beviljat Damir Al-Ali resning i fråga om påföljd och utvisning samt förordnat att beslutet den 8 januari 2020 ska bestå.

Målet togs i de resta delarna upp på nytt i Hovrätten över Skåne och Blekinge (mål nr B 413-20). Damir Al-Ali yrkade att hovrätten skulle bestämma påföljden till sluten ungdomsvård samt under alla förhållanden mildra påföljden och upphäva utvisningsbeslutet. Åklagaren motsatte sig ändring.

När det gäller frågan om Damir Al-Alis ålder gjorde han gällande att han är född den 22 februari 2001 och att han således var 15 respektive 16 år när han begick brotten. Åklagaren påstod däremot att Damir Al-Ali hade fyllt 18 år när brotten begicks.

Vid den nya prövningen kompletterade Rättsmedicinalverket sitt tidigare utlåtande med en utvidgad stadiindelning av visdomständer. Utifrån denna undersökning bedömde Rättsmedicinalverket att det på populationsnivå var mer sannolikt att Damir Al-Ali vid undersökningstillfället var under 18 år än att han var 18 år eller äldre. Till stöd för sitt påstående om sin ålder tillförde Damir Al-Ali målet flera skriftliga handlingar.

Vid en helhetsbedömning av den utredning som lades fram i målet ansåg hovrätten att det var mest sannolikt att Damir Al-Ali var född den 22 februari 2001.

Hovrätten bedömde därefter att den samlade brottslighetens straffvärde motsvarade fängelse i tio år. Efter beaktande av Damir Al-Alis ungdom, att han kommer lida men av utvisningen samt av att han varit frihetsberövad en lång tid, bestämdes påföljden till fängelse 2 år. Hovrätten konstaterade också att Damir Al-Ali varit frihetsberövad under en tid som överstiger den nu utdömda. Hovrätten beslutade även att utvisa Damir Al-Ali.

Damir Al-Ali överklagade hovrättens dom till Högsta domstolen som inte beviljade prövningstillstånd.

Ovan nämnda domar bifogas ansökan.

Grunder m.m.

Den som har avtjänat fängelsestraff har rätt till ersättning enligt 4 § lag (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder, om det efter anlitande av särskilt rättsmedel döms ut en mindre ingripande påföljd.

Damir Al-Ali anhölls den 29 april 2017 och häktades kort tid därefter. Han satt frihetsberövad i häkte fram till att domen vann laga kraft genom Högsta domstolens beslut om att inte meddela prövningstillstånd den 16 mars 2018. Han satt placerad i häkte med fulla restriktioner fram till och med tingsrättens dom i oktober 2017.

Den totala häktningstiden uppgick således till närmare elva månader. Damir Al-Ali som vid den här tiden endast var 16 år gammal upplevde tiden som häktad som mycket påfrestande, såväl fysiskt som psykiskt. Det ska särskilt beaktas att han satt frihetsberövad med fulla restriktioner i nästan sex månaders tid.

Efter att domen vann laga kraft överfördes han till anstalt. Han placerades till en början på anstalten i Kumla under två månaders tid. Vid den här tidpunkten var Damir Al-Ali endast 17 år gammal. De intagna på anstalten i Kumla är vuxna personer dömda för grova brott. Damir upplevde tiden på Kumla som oerhört påfrestande och skrämmande.

Efter tiden på Kumla överfördes han sen till anstalten i Norrtälje där han spenderade resterande tid innan frigivningen. Damir Al-Ali var 17 år när han överfördes till Norrtälje-anstalten. Även i Norrtälje avtjänade många vuxna personer dömda för grova brott sina straff. Det var mycket bråk och oroligheter. Det var många som ville visa vem som bestämde och Damir Al-Ali, som var yngst, var väldigt utsatt. Det var många som ville visa sin makt genom att trycka ner honom.

Damir Al-Ali släpptes från anstalt den 8 januari 2020. Den totala tiden som frihetsberövad uppgick till 2 år och 8,5 månader.

Damir Al-Ali har således först varit häktad under 6 månaders tid med fulla restriktioner. Den totala häktningstiden uppgick till en period om närmare elva månader. Han har därefter spenderat tid på anstalterna i Kumla och Norrtälje, några av de anstalter som har högst säkerhetsklassning i Sverige. Damir Al-Ali var under den här perioden 16-18 år gammal. Han var ett barn som blev placerad på anstalt med några av de grävsta kriminella i landet.

Damir Al-Alis mående har inte varit bra under den här perioden och det har inte varit bra i efterhand. Tankarna och känslan av den här tiden finns kvar än och påverkar honom än idag.

För det fall Damir Al-Ali hade dömts i enlighet med sin rätta ålder i samband med den ursprungliga processen hade påföljden med största sannolikhet blivit sluten ungdomsvård. Han hade då inte kommit i närheten av de anstalter där han nu spenderade nästan två års tid.

I domen från Hovrätten över Skåne och Blekinge daterad den 16 april 2020 bestämdes påföljden till 2 års fängelse. Med avräkning för villkorlig frigivning hade den hypotetiska tiden på anstalt blivit 16 månader. Detta att jämföra med de elva månader som Damir Al-Ali satt häktad och de därefter följande 21 månaderna som spenderades på anstalt.

Damir Al-Ali gör nu gällande rätt till ersättning för lidande för de närmare 16 månader som han har varit berövad sin frihet utöver vad han skulle ha avtjänat enligt den slutligen utdömda påföljden. Ersättningen bör bestämmas till skäligt belopp där ledning kan tas från bedömningen gällande personer som varit berövade friheten i häkte.

Damir Al-Ali gör därutöver gällande rätt till ersättning för undertecknads biträde med upprättande av denna ansökan. Kostnadsräkning bifogas.

Malmö den 3 februari 2021

Henrik Timan

Bilaga

Fullmakt

Dom i mål nr B 2753-17 meddelad av Hovrätten över Skåne och Blekinge den 31 januari 2018

Beslut i mål nr Ö 4595-19 meddelat av Högsta Domstolen den 7 februari 2020

Dom i mål nr B 413-20 meddelad av Hovrätten över Skåne och Blekinge den 16 april 2020

Kostnadsräkning H21009